

AUTE

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 26 de febrer del 2019

Reunida la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del magistrat Sr. Vincent ANIÈRE, i els magistrats Sr. Jaume TOR PORTA i Sra. Eulàlia AMAT LLARI, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- En data 21-11-2018 es va dictar Aute que denegava el benefici de justícia gratuïta en el marc de la sol·licitud de defensa i assistència tècnica lletrada gratuïta que la Sra. C. V. P. articulava el 16-11-2018 a fi de formular una demanda de modificació de mesures definitives.

II.- La Sra. C. V. P. va interposar recurs contra l'Aute d'instància i, en data de registre 4-1-2019, ha presentat un document de conclusions, en mèrits del qual demana la revocació de la resolució d'instància.

Ha actuat com a magistrat ponent el Sr. Jaume TOR PORTA.

FONAMENTS DE DRET

I.- La recurrent sustenta el seu recurs en que el còmput dels ingressos personals que realitzava el jutjador d'instància era erroni i que en tot cas reunia els requisits per a gaudir del benefici de justícia gratuïta que sol·licitava.

II.- La resolució recorreguda fonamenta la decisió denegatòria en què els ingressos pel període comprès entre octubre 2017 a octubre del 2018 ascendiren a la suma global de 22.075.- € que excedia amb escreix el salari mínim, topall màxim d'ingressos segons el Reglament regulador del Dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades.

III.- La normativa aplicable a la resolució del present supòsit consisteix en l'article 100 de la Llei transitòria de procediments judicials, del 21 de desembre de 1.993, reformat per la Llei 16/2014, del 24 de juliol, de modificació de la Llei transitòria de procediments judicials, que desenvolupa succintament el procediment per declarar la situació econòmica desfavorable o d'insolvència i per atorgar el dret a la defensa i l'assistència lletrades gratuïtes que en dimana, i el Reglament regulador del dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades de 12.7.2017 (BOPA 19-7-2017).

Efectuada l'anterior puntualització, el text d'aplicació disposa (article 19):

"1. Per tal d'atorgar el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes, les persones que ho sol·licitin han d'acreditar una situació econòmica desfavorable o d'insolvència.

2. Es considera que concorre una situació econòmica desfavorable o d'insolvència quan la persona sol·licitant no té uns ingressos suficients per fer front a les despeses derivades de la defensa i l'assistència tècnica lletrades, i alhora tampoc no disposa d'un patrimoni suficient a aquest efecte. (...)”

L'article 20 posterior relatiu als ingressos:

"1. Per tal de determinar la insuficiència d'ingressos de les persones físiques, es calculen els ingressos econòmics bruts anuals que percebin directament o indirectament, per tots els conceptes i per unitat familiar, els quals no han de superar els llindars següents:

a) El salari mínim interprofessional anual si es tracta d'una persona no integrada en una unitat familiar.

b) El salari mínim interprofessional anual augmentat en un 70% si es tracta d'una persona integrada en una unitat familiar formada per un matrimoni o dos persones que mantenen una situació de fet equivalent.

c) El salari mínim interprofessional anual augmentat en un 50% per cada membre de la unitat familiar menor de catorze anys i en un 70% per cada membre de la unitat familiar major de catorze anys, si es tracta d'una persona integrada en una unitat familiar formada per un matrimoni o dos persones que mantenen una situació de fet equivalent amb altres familiars fins al segon grau de consanguinitat.

d) El salari mínim interprofessional anual augmentat en un 50% per cada membre de la unitat familiar menor de catorze anys i en un 70% per cada membre de la unitat familiar major de catorze anys, tot plegat augmentat en un 20%, si es tracta d'una persona integrada en una unitat familiar monoparental”.

Pel que es refereix a la noció d'ingressos a la que acabem de fer referència aquesta s'ha d'interpretar en el sentit d'un increment patrimonial efectiu (cfr. Aute TSJC-463/15). En el present supòsit, la decisió recorreguda es sustenta en els assentaments que figuren en l'extracte de punts de vellesa de la CASS de la recurrent en el període octubre 2017 a octubre 2018 (ambdós inclosos). No obstant, la indicada suma no correspon als ingressos que percep la Sra. P. En realitat, si s'examina l'extracte de punts de vellesa que la mateixa incorpora a la seva sol·licitud, s'observa com la majoria de les cotitzacions realitzades intervenen per compte de les mercantil XXX, SL, XXX o fins i tot a títol personal intervenint però sempre la cotització per compte propi. Es tracta aquesta darrera d'un paràmetre establert via reglamentària pel M.I. Govern d'Andorra (A títol il·lustratiu 7 vegi's el Decret d'aprovació de les tarifes de cotitzacions de les persones que realitzen una activitat per compte propi i del valor del punt de jubilació per l'any 2017 -BOPA 31-1-2017-), sense que cap relació tingui amb els ingressos que pugui obtenir de la seva activitat professional. En conseqüència la Resolució recorreguda no podia fonamentar-se exclusivament en aquest import alhora de rebutjar la sol·licitud que li havia estat formulada (en aquest sentit vegi's l'Aute d'aquesta Sala de data 27-2-2018, TSJC-445/2017).

IV.- En aquesta alçada la recurrent incorpora còpia del seu extracte bancari del qual en davalla que els ingressos realitzats en el mateix pel període de referència s'han situat en poc més de 14.000.- €, presentant un saldo pràcticament nul a finals de cada mes. La mateixa no apareix prop dels registres públics com a titular de cap mena de bé o dret.

No podem obviar que la recurrent és mare de dues filles menors d'edat (13 i 8 anys) en relació a les quals els progenitors convenien d'un sistema de custòdia compartida estricta de manera que, malgrat a efectes administratius aquestes puguin figurar prop del domicili familiar del seu pare, en realitat la meitat del temps es troben al domicili matern. El Reglament regulador del dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades de 12.7.2017 no preveu, en la part que es refereix a l'atribució dels coeficients per fills menors d'edat (art. 20.1.d), una modalitat de còmput que permeti tenir en consideració aquesta particularitat cada cop més establerta en la societat andorrana. Aquesta carència però, no pot portar a reconèixer la totalitat del coeficient previst als dos nuclis familiars de que els menors depenen com ho pretén la recurrent en aquesta alçada, doncs això en definitiva comportaria un clar greuge comparatiu per excés en relació a altres progenitors que puguin ostentar un altre tipus de custòdia dels seus fills. En efecte, el sistema de coeficients establert reglamentàriament intervé com un mecanisme de valoració preufetera de les necessitats que cal associar als menors en funció de la seva

edat als efectes de valorar l'acompliment dels requisits per a gaudir del benefici de justícia gratuïta, i en un sistema de custòdia compartida aquests es reparteixen amb caràcter general a parts iguals entre els dos progenitors. Davant d'aquesta situació, escau acollir aquella mateixa solució que ja concorre en matèries que guarden determinada relació amb la present (vegi's en aquest sentit el Reglament regulador de la prestació per fill a càrrec, art. 1 i art. 5, i la Llei de Serveis Socials -art. 27-), de manera que **en els supòsits de custòdia compartida, els coeficients establerts per l'article 20.1.d) del Reglament regulador del dret a la defensa i l'assistència tècnica lletrades de 12.7.2017 hauran de ser prorratejats per meitats entre els dos progenitors concernits.**

Si les anteriors precisions es traslladen al concret supòsit que s'examina, els ingressos de la recurrent es troben per sota del topall màxim reglamentàriament establert (12.210.- € equivalent al salari mínim incrementat d'un 50%), havent per via de conseqüència de revocar-se l'Aute dictat pel Sr. Batlle i de reconèixer-se el dret que assisteix a la Sra. P. de gaudir del benefici de justícia gratuïta que sol·licita.

V.- L'estimació del recurs i el fet de tractar-se d'un procediment de justícia gratuïta justifica la no imposició de les costes processals d'aquesta alçada.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas.-

La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

ESTIMAR el recurs interposat per la Sra. C. V. P. contra l'Aute de data 21-11-2018 i revocar la seva part decisòria, declarant a la part recurrent en situació d'insolvència i admetent el seu dret a gaudir de la defensa i assistència tècnica lletrada gratuïta en la demanda de modificació de mesures definitives que desitja interposar. No procedeix efectuar imposició de les costes d'aquesta alçada ni de les d'instància.

Aquesta resolució és ferma i executiva.

Així per aquesta nostra resolució, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-